

Pitkittäis- ja paneeliaineistojen analysointi

Laskuharjoitus 6

2014, Huhtikuu 23

1 Laskutehtäviä

1. Tarkastellaan satunnaisvaikutusmallia (random effects model)

$$\begin{aligned} Y_i &= X_i\beta + v_i, \\ v_i &= c_i j_T + u_i, \end{aligned}$$

$i = 1, \dots, N$, missä Y_i, v_i, u_i ovat $T \times 1$ -vektoreita, X_i on $T \times K$ -matriisi, β on $K \times 1$ -vektori, $c_i \in \mathbf{R}$ ja j_T on $T \times 1$ -vektori, jonka elementit ovat

1. Oletetaan, että

- (a) i. $E(u_{it} | X_i, c_i) = 0$,
- ii. $E(c_i | X_i) = E(c_i) = 0$,
- (b) $E(X_i' \Omega^{-1} X_i)$ on kääntyvä, missä $\Omega = E(v_i v_i')$,
- (c) i. $E(u_i u_i' | X_i, c_i) = \sigma_u^2 I_T$,
- ii. $E(c_i^2 | X_i) = \sigma_c^2$.

Oletetaan, että (X_i, Y_i, c_i) ovat i.i.d.

(a) Osoita, että

$$\frac{1}{N} \frac{1}{T} \sum_{i=1}^N \sum_{t=1}^T v_{it}^2 \xrightarrow{p} \sigma_c^2 + \sigma_u^2,$$

kun $N \rightarrow \infty$.

(b) Osoita, että

$$\frac{1}{N} \frac{1}{T(T-1)/2} \sum_{i=1}^N \sum_{t=1}^{T-1} \sum_{s=t+1}^T v_{it} v_{is} \xrightarrow{p} \sigma_c^2,$$

kun $N \rightarrow \infty$.

2. Tarkastellaan satunnaisvaikutusmallia (random effects model)

$$\begin{aligned} Y_i &= X_i\beta + v_i, \\ v_i &= c_i j_T + u_i, \end{aligned}$$

$i = 1, \dots, N$, missä Y_i, v_i, u_i ovat $T \times 1$ -vektoreita, X_i on $T \times K$ -matriisi, β on $K \times 1$ -vektori, $c_i \in \mathbf{R}$ ja j_T on $T \times 1$ -vektori, jonka elementit ovat

1. Oletetaan, että

- (a) i. $E(u_{it} | X_i, c_i) = 0$,
- ii. $E(c_i | X_i) = E(c_i) = 0$,
- (b) $E(X_i' \Omega^{-1} X_i)$ on kääntyvä, missä $\Omega = E(v_i v_i')$,
- (c) i. $E(u_i u_i' | X_i, c_i) = \sigma_u^2 I_T$,
- ii. $E(c_i^2 | X_i) = \sigma_c^2$.

Oletetaan, että (X_i, Y_i, c_i) ovat i.i.d. Olkoon

$$\hat{v}_{it} = Y_{it} - X_{it} \hat{\beta}_{POLS}.$$

Osoita, että

$$\hat{\sigma}_v^2 = \frac{1}{N} \frac{1}{T} \sum_{i=1}^N \sum_{t=1}^T \hat{v}_{it}^2 \xrightarrow{p} \sigma_c^2 + \sigma_u^2,$$

kun $N \rightarrow \infty$. Ohje: Kirjoita

$$\hat{v}_{it} = v_{it} + \hat{v}_{it} - v_{it} = v_{it} + X_{it}(\hat{\beta}_{POLS} - \beta)$$

ja käytä hyväksi sitä, että $\hat{\beta}_{POLS} \xrightarrow{p} \beta$, kun $N \rightarrow \infty$.

3. Olkoon

$$Q_T = I_T - j_T(j_T' j_T)^{-1} j_T',$$

missä I_T on $T \times T$ identiteettimatriisi ja j_T on $T \times 1$ vektori, jonka elementit ovat 1. Osoita, että

- (a) $Q_T j_T = 0$,
- (b) $Q_T' = Q_T$,
- (c) $Q_T^2 = Q_T$,
- (d) $Q_T' Q_T = Q_T$,
- (e) $\text{rank}(Q_T) \leq T - 1$.

4. Tarkastellaan lineaarista mallia

$$Y_{it} = X_{it}\beta + c_i + u_{it},$$

$t = 1, 2, Y_{it}, X_{it}, \beta, c_i, u_{it} \in \mathbf{R}$. Olkoon kiinteitten vaikutusten estimaattori (fixed effects estimator)

$$\hat{\beta}_{FE} = \frac{\sum_{i=1}^N \sum_{t=1}^2 (Y_{it} - \bar{Y}_i)(X_{it} - \bar{X}_i)}{\sum_{i=1}^N \sum_{t=1}^2 (X_{it} - \bar{X}_i)^2}.$$

Olkoon aika-erotus estimaattori (first difference estimator)

$$\hat{\beta}_{FD} = \frac{\sum_{i=1}^N (Y_{i2} - Y_{i1})(X_{i2} - X_{i1})}{\sum_{i=1}^N (X_{i2} - X_{i1})^2}.$$

Osoita, että

$$\hat{\beta}_{FE} = \hat{\beta}_{FD}.$$

2 Tietokonetehtäviä

Tutkitaan aineistoa `cornwell.raw`, jossa on muuttujat

variable name	storage type	display format	value label	variable label
county	int	%9.0g		county identifier
year	byte	%9.0g		81 to 87
crmrte	float	%9.0g		crimes committed per person
prbarr	float	%9.0g		'probability' of arrest
prbconv	float	%9.0g		'probability' of conviction
prbpris	float	%9.0g		'probability' of prison sentenc
avgsen	float	%9.0g		avg. sentence, days
polpc	float	%9.0g		police per capita
density	float	%9.0g		people per sq. mile
taxpc	float	%9.0g		tax revenue per capita
west	byte	%9.0g		=1 if in western N.C.
central	byte	%9.0g		=1 if in central N.C.
urban	byte	%9.0g		=1 if in SMSA
pctmin80	float	%9.0g		perc. minority, 1980
wcon	float	%9.0g		weekly wage, construction
wtuc	float	%9.0g		wkly wge, trns, util, commun

wtrd	float	%9.0g	wkly wge, whlesle, retail trade
wfir	float	%9.0g	wkly wge, fin, ins, real est
wser	float	%9.0g	wkly wge, service industry
wmfg	float	%9.0g	wkly wge, manufacturing
wfed	float	%9.0g	wkly wge, fed employees
wsta	float	%9.0g	wkly wge, state employees
wloc	float	%9.0g	wkly wge, local gov emps
mix	float	%9.0g	offense mix: face-to-face/other
pctymle	float	%9.0g	percent young male
d82	byte	%9.0g	=1 if year == 82
d83	byte	%9.0g	=1 if year == 83
d84	byte	%9.0g	=1 if year == 84
d85	byte	%9.0g	=1 if year == 85
d86	byte	%9.0g	=1 if year == 86
d87	byte	%9.0g	=1 if year == 87
lcrmrte	float	%9.0g	log(crmrte)
lprbarr	float	%9.0g	log(prbarr)
lprbconv	float	%9.0g	log(prbconv)
lprbpris	float	%9.0g	log(prbpris)
lavgsen	float	%9.0g	log(avgsen)
lpolpc	float	%9.0g	log(polpc)
ldensity	float	%9.0g	log(density)
ltaxpc	float	%9.0g	log(taxpc)
lwcon	float	%9.0g	log(wcon)
lwtuc	float	%9.0g	log(wtuc)
lwtrd	float	%9.0g	log(wtrd)
lwfir	float	%9.0g	log(wfir)
lwser	float	%9.0g	log(wser)
lwmfg	float	%9.0g	log(wmfg)
lwfed	float	%9.0g	log(wfed)
lwsta	float	%9.0g	log(wsta)
lwloc	float	%9.0g	log(wloc)
lmix	float	%9.0g	log(mix)
lpctymle	float	%9.0g	log(pctymle)
lpctmin	float	%9.0g	log(pctmin)
clcrmrte	float	%9.0g	lcrmrte - lcrmrte[_n-1]
clprbarr	float	%9.0g	lprbarr - lprbarr[_n-1]
clprbcon	float	%9.0g	lprbconv - lprbconv[_n-1]
clprbpri	float	%9.0g	lprbpri - lprbpri[t-1]
clavgsen	float	%9.0g	lavgsen - lavgsen[t-1]
clpolpc	float	%9.0g	lpolpc - lpolpc[t-1]

```

cltaxpc          float  %9.0g          ltaxpc - ltaxpc[t-1]
clmix            float  %9.0g          lmix - lmix[t-1]

```

Lue data R:ään komennoilla

```

file<-"http://cc.oulu.fi/~jklemela/panel/cornwell.raw"
data<-read.table(file=file)

```

Lue data SAS:iin komennoilla (Huom. lisää tarvittavat muuttujat INPUT-riville).

```

FILENAME myurl URL 'http://cc.oulu.fi/~jklemela/panel/cornwell.raw';
DATA cornwell;
  INFILE myurl firstobs=1;
  INPUT county year crmrte prbarr prbconv prbpris avgsen;
RUN;

```

5a. Estimoi lineaarinen malli SGLS-estimaattorilla käyttäen kaikkia vuosia 81-87. Mallissa vastemuuttuja on $\log(\text{crmrte})$ ja selittävät muuttujat ovat $\log(\text{prbarr})$, $\log(\text{prbconv})$, $\log(\text{prbpris})$, $\log(\text{avgsen})$ ja $\log(\text{polpc})$.

Ohje: Matriisin Ω estimaattorin saat edellisen viikon laskuharjoituksen tehtävästä 5. Tehtävä voidaan esimerkiksi ratkaista kirjoittamalla estimaattori

$$\hat{\beta}_{SGLS} = \left(\sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} X_i \right)^{-1} \left(\sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} Y_i \right)$$

muotoon

$$\hat{\beta}_{SGLS} = (\mathcal{X}' O \mathcal{X})^{-1} \mathcal{X}' O \mathcal{Y},$$

missä $\mathcal{X}$ on $TN \times K$ -matriisi, jossa $T \times K$ -matriisit X_i ovat päällekkäin, $\mathcal{Y}$ on $TN \times 1$ -vektori, jossa $T \times 1$ vektorit Y_i ovat päällekkäin ja O on $TN \times TN$ -matriisi, joka on blokkidiagonaalinen ja diagonaalilla ovat matriisit Ω^{-1} :

$$O = I_N \otimes \hat{\Omega}^{-1},$$

missä I_N on $N \times N$ identiteettimatriisi.

5b. Estimoi

$$\text{Avar}(\hat{\beta}_{SGLS}) = \frac{1}{N} A^{-1} B A^{-1},$$

missä $A = E(X_i' \Omega^{-1} X_i)$, $B = E(X_i' \Omega^{-1} u_i u_i' \Omega^{-1} X_i)$ ja $\Omega = E u_i u_i'$. Mallissa vastemuuttuja on $\log(\text{crmrte})$ ja selittävät muuttujat ovat

$\log(prbarr)$, $\log(prbconv)$, $\log(prbpris)$, $\log(avgsen)$ ja $\log(polpc)$. Laske asymptoottiseen varianssiin perustuvat t-testisuuren arvot.

Ohje: Matriisin Ω estimaattorin saat edellisen viikon laskuharjoituksen tehtävästä 5 ja

$$\hat{A} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} X_i$$

sekä

$$\hat{B} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} \hat{u}_i \hat{u}_i' \hat{\Omega}^{-1} X_i,$$

missä

$$\hat{u}_i = Y_i - X_i \hat{\beta}_{SGLS}.$$

3 Kertauskysymyksiä (eivät kuulu laskuharjoitukseen)

1. Olkoon

$$Y_{it} = X_{it} \beta + u_{it},$$

$i = 1, \dots, N$, $t = 2, \dots, T$, missä X_{it} on $1 \times K$ -vektori, β on $K \times 1$ -vektori, ja $Y_{it}, u_{it} \in \mathbf{R}$. Olkoon

$$u_{it} = \rho u_{i,t-1} + e_t,$$

missä

$$E(e_{it} | X_{it}, u_{i,t-1}, X_{i,t-1}, u_{i,t-2}, \dots) = 0.$$

Selitä miten hypoteesia

$$H_0 : \rho = 0$$

voidaan testata.

2. Tarkastellaan satunnaisvaikutusmallia (random effects model)

$$Y_i = X_i \beta + v_i,$$

$$v_i = c_i j_T + u_i,$$

$i = 1, \dots, N$, missä Y_i, v_i, u_i ovat $T \times 1$ -vektoreita, X_i on $T \times K$ -matriisi, β on $K \times 1$ -vektori, $c_i \in \mathbf{R}$ ja j_T on $T \times 1$ -vektori, jonka elementit ovat

1. Oletetaan, että

(a) i. $E(u_{it} | X_i, c_i) = 0$,

- ii. $E(c_i | X_i) = E(c_i) = 0$,
- (b) $E(X_i' \Omega^{-1} X_i)$ on kääntövä, $\Omega = E(v_i v_i')$,
- (c) i. $E(u_i u_i' | X_i, c_i) = \sigma_u^2 I_T$,
- ii. $E(c_i^2 | X_i) = \sigma_c^2$.

Osoita, että

$$\Omega = E(v_i v_i') = \sigma_u^2 I_T + \sigma_c^2 j_T j_T'$$

Määrittele estimaattorit parametreille σ_u^2 ja σ_c^2 .

Tarkastelu johtaa estimaattoriin

$$\hat{\beta}_{RE} = \left(\sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} X_i \right)^{-1} \left(\sum_{i=1}^N X_i' \hat{\Omega}^{-1} Y_i \right)^{-1},$$

missä

$$\hat{\Omega} = \hat{\sigma}_u^2 I_T + \hat{\sigma}_c^2 j_T j_T'$$